

REFERAT Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget d. 04-02-2026

Mødedato Onsdag d. 04. februar 2026 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 205, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Desalegn Tufa, Didde Lauritzen, Kristian Beuschau, Tobias Brus
Mikkelsen, Vivi Brit Nielsen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Godkendelse af mødeplan for 2026 - Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget.....	4
Lukket: 3. Godkendelse af udarbejdelse af forprojekt for Sundhedshus Sønderborg - (Lukket punkt)	6
4. Godkendelse af udvikling og afprøvning af søvnindsatser i Sundhedscentret 2026.....	7
5. Godkendelse af indsatser til fremme af hverdagscyklisme 2026.....	10
6. Godkendelse af fordeling af pulje til frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde - 1. runde 2	12
7. Drøftelse af prioriteringsliste af opgaver på Sundheds-, Unge- og Forebyggelsesområdet.....	14
8. Orientering om de økonomiske konsekvenser af sundhedsreformen.....	17
9. Orientering om status på delingsaftalen vedrørende rehabilitering på specialiseret niveau og dele	21
10. Orientering om horisontal samarbejdsaftale vedrørende patientrettet forebyggelse.....	23
11. Orientering om publikationen "Et godt og langt liv - Folkesundhed i fokus 2026".....	25
12. Orientering om Danmarksmesterskaberne i indendørs OMBOLD-fodbold den 12. marts 2026...	27
13. Orientering om handleplanen for den Kommunale Ungeindsats (KUI): Flere unge i job og udda	29
14. Orientering om ledelsesinformation ultimo 2025 pr. 19. januar 2026.....	31
15. Generel orientering.....	33
Lukket: 16. Underskriftsside - (Lukket punkt).....	34

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

26/1057

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge-, og Forebyggelsesudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Godkendt.

Punkt 2: 2. Godkendelse af mødeplan for 2026 - Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget

25/8136

Sagsresumé

For hvert regnskabsår skal Økonomi- og Strategiudvalget og de stående udvalg vedtage en mødeplan.

Hvert af de stående udvalg har beslutningskompetencen for så vidt angår eget udvalg, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at godkende

- Forslag til mødeplan for 2026 for så vidt angår Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalgets møder.

Sagsfremstilling

Byrådet og udvalgene udøver deres virksomhed i møder. Økonomi- og Strategiudvalget og hvert stående udvalg træffer for hvert regnskabsår beslutning om, hvornår og hvor udvalgets møder skal afholdes. Udvalgets beslutning om mødeplan kan af ethvert af udvalgets medlemmer forlanges indbragt til afgørelse i Byrådet.

For at sikre et smidigt flow i dagsordensprocessen er der udarbejdet et samlet forslag for afholdelse af møder i alle de stående udvalg, Økonomi- og Strategiudvalget og Byrådet. Møderne er så vidt muligt planlagt som følger:

Stående udvalg Første tirsdag, onsdag og torsdag i måneden

Økonomiudvalg Tredje onsdag i måneden

Byråd Sidste onsdag i måneden kl. 17.00

Juli holdes fri for byrådsmøder og udvalgsmøder og det samme gælder som udgangspunkt i januar.

Mødetidspunkter foreslås som nedenfor:

Onsdage kl. 8.30 – 13.00
Økonomi- og Strategiudvalget

Tirsdage kl. 16.00 – 19.00
Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget

Tirsdage kl. 15.30 – 18.30
Erhverv- og Arbejdsmarkedsudvalget

Tirsdage kl. 8.15 – 11.15
Kultur-, Handel- og Turismeudvalget

Onsdage kl. 14.15 – 17.15
Natur-, Klima- og Miljøudvalget

Onsdage kl. 14.00 – 17.00
Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget

Onsdage kl. 15.30 – 18.30
Idræt- og Fritidsudvalget

Torsdage kl. 8.30 – 13.00
Børn-, Skole- og Familieudvalget

Torsdage kl. 15.30 – 18.30
Social-, Senior- og Handicapudvalget

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Godkendt.

Bilag

Mødekalender 2026 for Byråd og udvalg 200126

Mødekalender 2026 inkl. visionsproces, kattedatkursus, 12-12 seminarer

Punkt 3: Lukket: 3. Godkendelse af udarbejdelse af forprojekt for Sundhedshus Sønderborg - (Lukket punkt)

25/21492

Punkt 4: 4. Godkendelse af udvikling og afprøvning af søvnindsatser i Sundhedscentret 2026

26/249

Sagsresumé

I Sønderborg Kommunes Sundhedspolitik 2023 – 2026 er der fokus på at fremme sunde vaner i alle livets faser. Dette fokus bliver udmøntet i Sundhedsplanerne 2023 – 2026, hvor der blandt andet er fokus på at udvikle og afprøve indsatser til fremme af gode søvnvaner. Sundhedsplejen og Forebyggelsesenheden i Sundhedscentret afprøver derfor i 2026 søvnindsatser målrettet småbørnsfamilier, dagtilbud, skolebørn og deres forældre samt voksne borgere.

Indsatserne understøtter Sundhedsstyrelsens anbefalinger om at inkludere søvn som et fokusområde i den kommunale forebyggelsesindsats. Indsatserne understøtter ligeledes Byrådets Vision 2022 – 2025 på fokusområdet ”Et godt liv”.

Forvaltningens estimerede udgifter til indsatserne er 150.000 kr. Udgifterne foreslås finansieret via politikområde 13.01 ”Sundhedsfremme og Forebyggelse” under Sundhedsplan 4 ”Vaner”. Udgifterne dækker kompetenceudvikling, materialer og personaleressourcer til afprøvning af indsatserne i 2026.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at godkende

- Udvikling og afprøvning af søvnindsatser i Sundhedscentret 2026
- finansiering af søvnindsatserne via politikområde 13.01 ”Sundhedsfremme og Forebyggelse”.

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at søvn indgår som en central forebyggelsesfaktor på linje med kost, fysisk aktivitet, alkohol og nikotin, fordi god søvn styrker trivsel og forebygger sygdom. Søvn påvirker helbred, humør og indlæringsevne, mens dårlig søvn øger risikoen for hjertekarsygdom, type 2-diabetes samt psykiske problemer som stress og depression. Statens Institut for Folkesundhed peger på, at 15 pct. af voksne danskere har været meget generet af søvnproblemer inden for de seneste 14 dage, og at tendensen er stigende. Det gør søvn til et relevant indsatsområde på det kommunale forebyggelsesområde.

Sønderborg Kommunes Sundhedspolitik 2023–2026 prioriterer tidlig sundhedsfremmende og forebyggende indsats med fokus på sunde vaner, herunder god søvn. Målsætningen er at reducere andelen af borgere, der aldrig føler sig udhvilede.

I løbet af 2026 vil Sundhedscentret udvikle og afprøve nye indsatser med fokus på søvn. Indsatserne understøtter kommunens sundhedspolitik og Sundhedsstyrelsens anbefalinger om at indtænke søvn som en del af forebyggelsesarbejdet. Indsatserne har til hensigt at forbedre trivsel og livsvilkår for borgere i Sønderborg Kommune. Indsatserne tilbydes i regi af Sundhedsplejen og Forebyggelsesenheden.

Følgende søvnindsatser udvikles og afprøves i 2026:

- Kompetenceudvikling
Medarbejdere i Sundhedsplejen og Forebyggelsesenheden vil blive opkvalificeret, blandt andet via oplæg ved søvneksperter Mikael Rasmussen og uddannelse af to søvnvejledere. Målet er at sikre, at fokus på søvn får en

ligeværdig plads i forebyggelsesarbejdet på niveau med andre livsstilsproblematikker relateret til fx kost og fysisk aktivitet.

- For kommende forældre, forældre til børn i alderen 0-6 år og personale i dagtilbud
Søvn vil blive et integreret tema i de tilbud og indsatser, Sundhedsplejen i forvejen har til gravide og småbørnsfamilier. Til personalet i dagtilbud vil Sundhedsplejen tilbyde oplæg om søvn, for at skabe et fælles fagligt afsæt og sprog omkring søvn, som vil virke genkendeligt for forældrene. Der vil blive udviklet en pjece om søvn og gode søvnvaner, der kan udleveres af Sundhedsplejen og personalet i dagtilbud til forældre. Indsatsen ud imod dagtilbud afgrænses til et enkelt distrikt i afprøvningsperioden. Målet er at give børn gode søvnvaner tidligt i livet og støtte forældrene i hverdagen.
- For skolebørn og deres forældre
Søvn vil blive et integreret tema i de sundhedssamtaler, Sundhedsplejen i forvejen tilbyder til børn og deres forældre i 0. 4. og 8. klasse. Der vil være mulighed for at tilbyde opfølgende behovssamtaler, i Sundhedsplejens lokaler eller i familiens eget hjem. Sundhedsplejen vil kunne stille sig til rådighed på fx forældremøder eller andre fællesmøder, der afholdes af skolen, hvor Sundhedsplejen kan holde et oplæg om søvn. Der vil blive udviklet en pjece om søvn og gode søvnvaner, der kan udleveres til skolebørnene og deres forældre. Indsatsen på skolerne afgrænses til et mindre antal skoler i et enkelt distrikt i afprøvningsperioden.
- For voksne borgere
Forebyggelsesenheden vil tilbyde korte forløb med undervisning og individuel vejledning om søvnhygiejne, vaner og stresshåndtering. Borgerne kan selv tilmelde sig via kommunens hjemmeside.

Tidsplan og evaluering

Der er afsat midler til udvikling og afprøvning af indsatserne i 2026. Med udgangen af 2026 evalueres indsatserne. Evalueringen forelægges Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget.

Økonomi

Forvaltningen estimerer, at udgifter til indsatserne kan afholdes indenfor en samlet økonomisk ramme på 150.000 kr., der foreslås finansieret via politikområde 13.01 "Sundhedsfremme og Forebyggelse" under Sundhedsplan 4 "Vaner". Under Sundhedsplan 4 er der afsat en budgetramme på 300.000 kr. i 2026 til afprøvning af søvnindsatser.

Aktivitet	Beløb
Fælles oplæg til Sundhedsplejen og Forebyggelsesenheden ved Mikael Rasmussen	25.000 kr.
Uddannelse af to søvnvejledere i Forebyggelsesenheden (inkl. Udgift til transport og overnatning)	15.000 kr.
Materiale til brug i Sundhedsplejen, f.eks. foldere	10.000 kr.
Lønmidler svarende til 5 timer/uge i Sundhedsplejen	100.000 kr.
I alt	150.000 kr.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker via politikområde 13.01 "Sundhedsfremme og Forebyggelse" under Sundhedsplan 4 "Vaner".

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Godkendt.

Punkt 5: 5. Godkendelse af indsatser til fremme af hverdagscyklisme 2026

26/383

Sagsresumé

Med Sønderborg Kommunes Sundhedspolitik 2023-2026 er der fokus på fremme af fysisk aktivitet i hverdagen blandt både børn, unge og voksne. Dette fokus udmøntes jf. Sundhedsplanerne 2023-2026 bl.a. via fremme af hverdagscyklisme. Hverdagscyklisme understøtter Byrådets Vision 2022-2025 om et godt liv og grøn omstilling.

Forvaltningen foreslår et budget på 150.000 kr. til fremme af hverdagscyklisme i 2026, som finansieres via Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesområdet politikområde 13.01 Sundhedsfremme og Forebyggelse under Sundhedsplan 3 – Fysisk aktivitet.

Der lægges op til afvikling af følgende cykelkampagner for 2026:

- Vi kan cykle!
- Giv dit barn lov
- Alle Børn Cykler
- Vi Cykler Til Arbejde

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen. Børn-, Skole- og Familieudvalget orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at godkende

- at der afsættes 150.000 kr. til indsatser til fremme af hverdagscyklisme i 2026 finansieret af budgetramme under politikområde 13.01.

Sagsfremstilling

Fremme af hverdagscyklisme understøtter Sundhedspolitikens mål, om at flere borgere i Sønderborg Kommune dyrker hård eller moderat fysisk aktivitet i fritiden. Således indgår hverdagscyklisme naturligt som en af indsatserne i Sundhedsplanerne for 2023-2026.

I Sønderborg Kommune har det igennem en årrække været en tradition at afholde årlige cykelkampagner målrettet børn, unge og voksne. Cykelfremme og bevægelsesglæde var desuden et centralt tema i forbindelse med Tour de France 2022 i Sønderborg.

Transportvaneundersøgelsen 2025 fra Danmarks Tekniske Universitet, viser en fremgang i andelen af ”rejser” på cykel blandt indbyggere i Sønderborg Kommune på 1,5 pct. point siden undersøgelsen i 2024 (fra 12,1 pct. i 2024 til 13,6 pct. i 2025). Dermed ligger andelen af rejser på cykel blandt indbyggere i Sønderborg Kommune på sit højeste niveau siden 2018.

Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed lægger op til at fortsætte dette fokus på cykelfremme samt at forankre indsatsene i et samarbejde på tværs af forvaltninger. Forvaltningen foreslår derfor fortsat at understøtte indsatser til fremme af hverdagscyklisme med følgende cykelkampagner:

Indsatser	Målgruppe	Tidsplan
Vi kan cykle!	Dagtilbud	1.-31. maj 2026
Giv dit barn lov	Indskoling og mellemtrin	To uger i maj 2026
Alle Børn Cykler	Alle skolebørn	7.-20. september 2026
Lys På	3. klassesetrin	1.-30. november 2026
Giv dit barn lov – også når der er mørkt og koldt	Indskoling og mellemtrin	En uge i nov./dec. 2026
Vi Cykler Til Arbejde	Erhvervsaktive voksne	1.-31. maj 2026

I 2026 videreføres muligheden for at supplere kampagnen Vi kan cykle! med at afholde lokale cykelringridningsevents samt udlån af kasser med materialer til cykelleg, hvilket giver mulighed for at sætte fokus på cykelleg henover hele året i dagtilbud.

På skoleområdet udvides indsatserne med en vinterudgave af den lokale kampagne ”Giv dit barn lov – også når der er mørkt og koldt”. Her afprøves formatet over en uges varighed. Der vil desuden fortsat være fokus på at styrke og forankre trafik- og cykelindsatsen via undervisningsforløb med fokus på trafik, cyklistprøver, skolepatruljeindsatsen Den sureste uge og cykelkampagner.

Økonomi:

Forvaltningen foreslår, at der afsættes en budgetramme på 150.000 kr. i 2026 som finansieres via Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalgets politikområde 13.01 Sundhedsfremme og Forebyggelse under Sundhedsplan 3 – Fysisk aktivitet.

Giv dit barn lov og Den sureste uge finansieres via forvaltningen Teknik, Miljø og Bæredygtighed, hvor der er afsat puljemidler til formålet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker af den eksisterende ramme under politikområde 13.01.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Godkendt.

Punkt 6: 6. Godkendelse af fordeling af pulje til frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde - 1. runde 2026

26/483

Sagsresumé

Sønderborg Kommune uddeler tilskud til frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde i henhold til servicelovens § 18 og ældrelovens § 7 gennem to årlige ansøgningsrunder. Fristen for første runde er den 1. december, og for anden runde den 1. juni. Forvaltningen har modtaget og gennemgået 63 ansøgninger til første runde, hvilket udgør en stigning på 13 ansøgninger i forhold til året før.

Efter en gennemgang af ansøgningerne er der udarbejdet forslag til fordeling af puljen. Forvaltningen indstiller, at der fordeles 1,905 mio. kr. mellem ansøjerne.

Hvis Sundheds-, Unge- og Forebyggelsesudvalget godkender forvaltningens indstilling, vil der restere 331.236 kr. til 2. runde 2026.

Tilskudspuljen til støtte af frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde understøtter Byrådets Vision 2022–2025 på fokusområdet ”Et godt liv”. Her lægges der vægt på, at samarbejdet mellem kommunen og frivillige foreninger bidrager til at skabe bedre rammer for borgernes trivsel og livskvalitet. Ligeledes understøtter frivillighedspolitikken ”Fællesskaber er noget, vi skaber sammen” 2024–2026 og sundhedspolitikken ”Mod på mere sundhed” 2023–2026.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at godkende

- forslag til fordeling af tilskud jf. servicelovens § 18, som beløber sig til 627.707 kr.
- forslag til fordeling af tilskud jf. ældrelovens § 7, som beløber sig til 1.276.765 kr.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune uddeler to gange årligt tilskud til frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde i henhold til servicelovens § 18 og ældrelovens § 7. Første ansøgningsrunde har ansøgningsfrist den 1. december og omfatter ansøgninger for hele det efterfølgende kalenderår. Anden ansøgningsrunde har ansøgningsfrist den 1. juni og er primært målrettet ansøgere, som lever op til kriterierne, men som ikke har modtaget midler i første runde.

Sønderborg Kommunes frivillighedspolitik for årene 2024-2026 fastlægger rammer og værdigrundlag for samarbejdet på det frivillige sociale og sundhedsfremmende område i Sønderborg Kommune. Frivillighedspolitikken lovgrundlag er servicelovens § 18, som angiver, at kommunen årligt er forpligtet til at afsætte midler til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Ældrelovens § 7 forpligter Sønderborg Kommune til årligt at afsætte midler til støtte af frivilligt socialt arbejde for folkepensionister.

Tilskuddet kan søges af frivillige sociale foreninger og organisationer til udførelse af frivilligt socialt- og sundhedsfremmende arbejde. Tilskuddet er målrettet foreningers arbejde med at støtte sårbare mennesker. Ansøgningskriterierne er beskrevet i Sønderborg Kommunes vejledning til puljen.

Alderskriteriet afgør, hvilken lovgivning ansøgningen gennemgås efter:

- Projekter, der retter sig mod folkepensionister, behandles efter ældrelovens § 7.
- Projekter, der henvender sig til borgere under 67 år, behandles efter servicelovens § 18.

Der er modtaget 63 ansøgninger om 1-årige tilskud for 2026 med et samlet ansøgt beløb på 2,545 mio. kr. Dette er en stigning i forhold til året før, hvor der blev modtaget 50 ansøgninger med et samlet ansøgt beløb på 1,962 mio. kr.

Ved vurderingen af ansøgningerne er der lagt vægt på, at de ansøgte beløb står i rimeligt forhold til antallet af brugere, som har glæde af tilskuddet. De indstillede beløb afspejler derfor, om der er tale om et lavt eller højt deltagerantal.

Forvaltningen lægger op til, at 50 ansøgere modtager et tilskud med afsæt i følgende kriterier i henhold til kommunens vejledning til puljen:

- Aktiviteter, der er nyskabende
- Aktiviteter, der er netværksskabende og inddrager borgerne direkte i aktiviteten
- Aktiviteter, der har et socialt og/eller et sundhedsmæssigt sigte
- Udgifter, der anvendes til drift og udvikling herunder lokaleleje, nyanskaffelser, transport, kurser mv.

Af de 50 indstillede ansøgere er 18 indstillet i henhold til servicelovens § 18, og 24 i henhold til ældrelovens § 7. 8 ansøgere er indstillet til at modtage halvdelen af tilskuddet efter servicelovens § 18 og halvdelen af tilskuddet efter ældrelovens § 7.

Forvaltningen lægger op til, at 13 ansøgere får afslag på deres ansøgning med afsæt i følgende kriterier:

- Foreninger, der ikke er lokalt forankrede i Sønderborg Kommune.
- Foreninger, der har en formue på mere end 30.000 kr., som ikke er hensat til målrettede aktiviteter i ansøgningsperioden
- Foreninger med aktiviteter og tilbud, der ikke udelukkende henvender sig til puljens målgrupper
- Foreninger, der har aktiviteter eller tilbud, som kan have et kommercielt sigte

Økonomi

I budget 2026 er der afsat 2,636 mio. kr. til tilskud til frivillige foreninger under politikområde 13.09 – Frivilligt Socialt- og Sundhedsfremmende arbejde.

Der er afsat 0,3 mio. kr. til Klub Als og Frelsens Hær Sønderborg, som begge modtager et fast 3-årigt driftstilskud på 150.000 kr. årligt. Yderligere 0,1 mio. kr. er reserveret til grupper uden CVR-nummer, som fra anden runde i 2026 kan ansøge om midler fra puljen.

Hvis Sundheds-, Unge- og Forebyggelsesudvalget godkender forvaltningens indstilling, vil der restere 0,331 mio. kr. til anden ansøgningsrunde i 2026.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker fra de afsatte midler til tilskud til frivillige foreninger under politikområde 13.09 – Frivilligt Socialt- og Sundhedsfremmende arbejde.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Godkendt.

Bilag

Puljetilskud 1. runde 2026

Punkt 7: 7. Drøftelse af prioriteringsliste af opgaver på Sundheds-, Unge- og Forebyggelsesområdet

25/21674

Sagsresumé

Til prioritering af opgaver i forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed forelægges en prioriteringsliste til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalgets og Børn-, Skole- og Familieudvalgets drøftelse.

Med Budgetaftale 2026-2029 har Byrådet igangsat en række nye opgaver, som skal løftes i forvaltningen.

Forvaltningen har udarbejdet en prioriteringsliste og vurderet, hvilke opgaver der kan løftes inden for de nuværende ressourcer og hvilke opgaver, der vil kræve tilførsel af ekstra ressourcer, kan udskydes eller ikke prioriteres.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2022–2025, idet prioriteringen af opgaverne vil bidrage til et øget tværgående fokus på de højest prioriterede og finansierede indsatser i forvaltningen – til gavn for borgerne. Dette bidrager samtidig til at understøtte en forventningsafstemning med borgerne om forvaltningens arbejde, og derigennem et bedre og sundere arbejdsmiljø for forvaltningens medarbejdere.

Sagen forelægges til drøftelse i Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget og Børn-, Skole- og Familieudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at drøfte

- mulige prioriteringer i opgavelisten.

Sagsfremstilling

I forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed er der i 2026 en række prioriterede opgaver. Disse opgaver har dels karakter af drifts- og anlægsopgaver og dels af politisk prioriterede opgaver. Sidstnævnte opgaver stammer fra henholdsvis budgetforlig, politiske enkeltsager og lovgivning.

Prioriteringsliste

Forvaltningen har udarbejdet en prioriteringsliste for 2026 på tværs af Sundheds-, Unge- og Forebyggelsesområdet og Børne-, Skole- og Familieområdet. Listen er udvidet med de opgaver, der følger med Budgetaftale 2026-2029. Her har forvaltningen i alt modtaget ti nye opgaver.

En prioriteringsliste og oplæg til finansiering forelægges udvalgene til godkendelse på kommende udvalgsmøder.

I udarbejdelsen af prioriteringslisten, har forvaltningen vurderet, hvilke projekter der kan løses inden for de nuværende ressourcer, og hvilke, der vil kræve tilførsel af ressourcer. Vurderingen er ligeledes, at ressourcekapaciteten dermed er fuldt udnyttet og at igangsættelse af nye opgaver / projekter i udgangspunktet ikke er muligt. Ved eventuel tilførsel af midler til prioritering af opgaver, der på nuværende tidspunkt ikke er ressourcer til, bemærker forvaltningen at kadencen for udmøntning og implementering af nye opgaver vil være påvirket. Dette fordi oplæring og overlevering i forbindelse med rekruttering i sig selv er ressourcekrævende, idet opgavernes kompleksitet kræver en væsentlig indsigt i området.

Opgaverne er primært forankret centralt i forvaltningen.

Opgaver som kan løses inden for de nuværende ressourcer:

Børn-, Skole- og Familieudvalget

1. Udarbejdelse af handleplan for Sammenhængende børne- og familierpolitik 2026-2029
2. Skolernes Årti - Fremtidens Skole

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget

1. Igangsættelse af udarbejdelse af ny sundhedspolitik, herunder udmøntning af Sundhedsprofilen 2025 (opstart i 2. halvår af 2026)

3. Implementering af Den fysiske udviklingsplan for folkeskolerne
4. Kompetenceudvikling og uddannelse af skolebestyrelserne samt undersøgelse af tiltag for bestyrelserne på dagtilbudsområdet
5. Udmøntning af anlægspuljer i henhold til Helhedsplan og renoveringer på skoleområdet
6. Tilpasning af tildelingsmodel for skoleområdet
7. Modeller for bevægelsen mod et styrket alment område
8. Styrket inklusionsindsats og kompetenceudvikling i dagtilbud og skoler
9. Styrket dansk- og matematikundervisning
10. Børneunivers i Rinkenæs
11. Evaluering af Tidlig Tysk
12. Implementering af Folkeskolernes Kvalitetsprogram
13. Videreførelse og evaluering af Juniormesterlære
14. Partnerskabsaftale med STA om drift af talentspor på Allsund-Skolen
15. Evaluering af NEST på Nydamskolen
16. Social- og sundhedsfremmende skole
17. Etablering af naturtilbuddet - Kær Vestermark
18. Daginstitutionskapaciteten i Dybbølområdet - Dybbøl Børnehus
19. Daginstitutionskapaciteten i Dybbølområdet - Børnehuset Allsund
20. Certificering som Unicef Børnevenlig Kommune
21. Forberedelse og opstart af KIDS tilsyn i alle dagtilbud
22. Udbud af frokostordning
23. Evaluering af gæsteplejen
24. Evaluering af tildelingsmodel i dagtilbud
25. Analyse af kapacitet i dagtilbud
26. Projekt Familiehuse
27. Implementering af analysen på det specialiserede børne- og ungeområde
28. Implementering af beredskabsplanen ved vold og overgreb mod børn og unge
29. Implementering af beredskabsplanen ved negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter, ekstremisme og radikalisering
30. Overgang til nyt fagsystem på børn- og familieområdet
31. Øget kompleksitet på Børn og Familieområdet samt kadence i implementeringen af Barnets Lov
32. Implementering af kompensationsydelse, jf. Barnets
2. Sundhedshus Augustenborg, herunder etablering af offentligt toilet ved Augustenborg Sundhedshus
3. Sundhedshus Sønderborg
4. Nordborg Sundhedshus
5. Udvidelse af tandplejen v. Humlehøj
6. Tværsektoriel styregruppe for Klinik Ungeliv
7. Åben Skole – ny projektperiode
8. Digital Sundhed
9. Fremme af hverdagscyklisme inklusive cykelkampagner
10. Kampagner vedr. alkohol, nikotin og mental sundhed
11. Udmøntning af midler til Sundhedsfremmende anlæg
12. Styrket oplysning og støtte på sundhedsområdet
13. Implementering af Sundhedsberedskabsplan 2026-2029
14. Implementering af ældrelov
15. Implementering af Sundhedsreform og kommende Folkesundhedslov
16. Implementeringsniveau under Sundhedsråd Sønderjylland
17. Tværsektorielt samarbejde om lægedækning
18. Udviklingsproces inden for parasport
19. Implementering af uddannelsesreformen 'Forberedt på fremtiden V – Flere i Gymnasiet
20. Implementering af 'Forberedt på fremtiden VI – Professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser.
21. Uddannelsesstrategisk Råd - det gode studieliv og trivsel samt gode overgange mellem skole, uddannelse og job
22. Den Kommunale Ungeindsats (KUI)
23. Opdatering af kvalitetsaftale på stu
24. Partnerskabsaftale med UC Syd (socialrådgiveruddannelse, pædagogisk assistentuddannelse og pædagoguddannelse m.fl.)

Lov

33. Implementering af lettilgængelige behandlingstilbud
34. Implementering af Fælles Faglige Begreber
35. Revidering af fraværshandleplan for børn og unge

Nye opgaver, som vil kræve at ressourcer tilføres eller flyttes til 2027:

Børn-, Skole- og Familieudvalget

1. Evaluering og revidering af Handleplan for sprog og læsning 0-18 år
2. Projektudvikling af Nydam Børnehus

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget

1. Igangsættelse af nye indsatser under sundhedsplanerne
2. Udmøntning af Frivillighedsplaner, jf. Frivillighedspolitikken
3. Udarbejdelse af ny frivillighedspolitik

Udover ovenstående projektopgaver betjener forvaltningen Børne- og Ungeudvalget og Sønderborg Kommunes medlem i Sundhedsråd Sønderjylland.

Sundhedsrådet er et stående udvalg under Region Syddanmark og har til formål at styrke sundhedstilbud tættere på borgerne og sikre bedre sammenhæng mellem sygehuse og kommunale indsatser.

Derudover varetager forvaltningen en lang række af driftsopgaver som økonomistyring, bogføring og budgetopfølgning, sekretariatsopgaver og partnerskabsaftaler, politisk og ledelsesbetjening, herunder betjening af forvaltningens udvalg og Byrådet. Desuden løses opgaver inden for kvalitetsudvikling og tilsyn samt besvarelser af borgerhenvendelser og aktindsigter.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Drøftet. Sundheds- og Frivillighedspolitikken slås sammen.

Bilag

Beskrivelse af prioriterede opgaver i Børn, Uddannelse og Sundhed 2026

Punkt 8: 8. Orientering om de økonomiske konsekvenser af sundhedsreformen

25/19908

Sagsresumé

I november 2024 indgik et bredt flertal af partier en aftale om en ny sundhedsreform. Reformen medfører økonomiske konsekvenser fra 2027 på to hovedområder. For det første skal opgaver, budgetter, bygninger og medarbejdere overføres til regionerne. For det andet bortfalder den kommunale medfinansiering (KMF).

For Sønderborg Kommune forventes følgende økonomiske ændringer inden for de nævnte områder:

- Den kommunale udligningsordning reduceres med cirka 56 mio. kr. fra 2027.
- Den kommunale medfinansieringsordning (KMF) tilbageføres med forventet cirka 76 mio. kr. fra 2027.

Der er med reformaftalen aftalt en overgangsordning, der udligner udgifterne over 0,05 pct. af kommunens beskatningsgrundlag samlet set. Det forventes at med provenuet fra bortfaldet af den kommunale medfinansiering vil Sønderborg Kommune skulle bidrage til overgangsordningen.

Nærværende sag omhandler en umiddelbar vurdering af de økonomiske konsekvenser af opgaveflyttet mellem Sønderborg Kommune og regionen set i relation til ændringerne i den kommunale udligningsordning.

Den samlede budgetudfordring på tværs af forvaltningerne er 8.907 mio. kr. Det vurderes, at en drøftelse af håndteringen af de budgetmæssige reguleringer, som følger af reduktionen i den kommunale udligning, er nødvendig for at kunne opretholde det nuværende serviceniveau.

Den samlede budgetudfordring vil indgå i de politiske prioriteringer i forbindelse med budgetlægning 2027.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen om de økonomiske konsekvenser af sundhedsreformen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 15. november 2024 indgik regeringen og et bredt flertal i Folketinget en politisk aftale om en sundhedsreform, der træder i kraft den 1. januar 2027. Sundhedsreformen ændrer sundhedsvæsenets struktur, opgavefordeling og økonomi.

Finansieringen af opgaveflytningen sker via en DUT-regulering via bloktilskudsaktstykke for 2027. Finansieringen af opgaveflytningen i regi af sundhedsreformen sker uafhængigt af aftalerne omkring opgavedelingen, som skal indgås med regionen.

Med forårsaftalen, der blev indgået 25. maj 2025 mellem regeringen, Danske Regioner og KL er de økonomiske konsekvenser ved flytning af myndigheds- og finansieringsansvaret for opgaverne opgjort. Aftalen indebærer, at hhv. det

statslige bloktilskud til kommuner nedreguleres, og det statslige tilskud til regioner vedr. sundhedsområdet opreguleres med 4,208 mia. kr. (2025-pl) pr. 1. januar 2027 på baggrund af opgaveændringerne. Der er nationalt besluttet at der skal indregnes et centralt overhead på 10 % (42 mio. kr.), som omfatter bl.a. politisk betjening, central ledelse, udvikling af ledere og medarbejdere, løbende forbedringsarbejde, projekt- og implementeringsstøtte, samarbejdsfunktioner, system- og dataunderstøttelse, økonomifunktioner, løn-, HR- og rengøringsfunktioner, facility management mv.

Forvaltningerne har udarbejdet nedenstående foreløbige beregning for økonomien for Sønderborg Kommune efter senest tilgængelige fordelingsnøgler for DUT-regulering (1,238 pct.). Oplistingen for økonomien er forskellige i forvaltningerne.

Ændring i bloktilskud vedr. opgaveflytning for Sønderborg Kommune

1.000 kr.	Samlet ændring i bloktilskud inkl. 10 % overhead	Beregnet udgift på baggrund af regnskab 2025	Realiserbart budget – B2025 inkl. overhead*	Budget- udfordring
Midlertidige pladser	34.639		29.557	- 5.082
Akutsygeplejen	5.262		4.920	- 342
I alt Omsorg og Udvikling	39.901		34.477	-5.424
Genoptræning i alt		4.411		
Specialiseret rehabilitering		2.671		
Specialiseret genoptræning	6.846	1.100		- 2.435
Dele af avanceret genoptræning		180		
Genoptræning på de midlertidige pladser (§ 140)		460		
Patientrettet forebyggelse	5.348	4.300 (inkl. overhead)		-1.048
I alt Børn, Uddannelse og Sundhed	12.194	8.711		-4.132
I alt begge forvaltninger	52.095	8.711	34.477	-8.907

* Overhead direkte knyttet til driften, blandt andet ledelse, uddannelse, it og telefoni.

Omsorg og Udvikling

Omsorg og Udviklings andel af opgaveudflytningen til regionen udgør samlet set 39,90 mio. kr., som relaterer sig til overdragelsen af de midlertidige pladser (34,64 mio. kr.) og akutsygeplejen (5,26 mio. kr.). Beløbet svarer til den statslige beregning.

Omsorg og Udvikling har opgjort de udgifter, som er omfattet af opgaveflytningen midlertidige pladser. Regionerne skal overtage 70 procent af kommunens 47 midlertidige pladser på Center for Korttidspladser samt Tangshave Plejecenter og Guderup Plejecenter – svarende til 33 pladser. Dermed skal Sønderborg Kommune vil skulle beholde minimum 30 pct. eller 14 pladser for at have den nuværende kapacitet af de midlertidige til rådighed.

Forvaltningen har dermed opgjort det nuværende budget til de midlertidige pladser omfattet af opgaveflytning svarende til ca. 29,56 mio. kr. set i forhold til reduktionen i bloktilskuddet medfører, det en budgetudfordring ca. 5,08 mio. kr. vedrørende opgaveflytningen af de midlertidige pladser. Beløbet svarer til det kommunale budget.

Omsorg og Udvikling har ligeledes opgjort de udgifter, som er omfattet af opgaveflytningen af akutsygeplejen. Regionerne skal overtage den del af akutsygeplejen, som konkret udfører arbejde inden for rammerne af Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandard for den kommunale akutfunktion. I Sønderborg er dette vurderet til 60 procent af akutsygeplejen, hvor de resterende 40 procent af akutfunktionen, anvendes til opgaver som kan leveres af den kommunale sygepleje.

Forvaltningen har opgjort det nuværende budget til akutsygeplejen omfattet af opgaveflytning svarende til ca. 4,92 mio. kr. Set i forhold til reduktionen i bloktilskuddet medfører det en budgetudfordring på ca. 0,342 mio. kr. vedrørende opgaveflytningen af akutsygeplejen.

Samlet set betyder reduktionen i bloktilskuddet at Omsorg og Udvikling får et underskud på 5,42 mio. kr. Skal reduktionen finansieres indenfor forvaltningens nuværende budgetramme, vil det afføde ændringer i den leverede service til borgerne på ældreområdet, da reduktionen kan henføres til politikområde 9 Senior.

Børn, Uddannelse og Sundhed

Børn, Uddannelse og Sundheds andel af opgaveudflytningen udgør 12,19 mio. kr., fordelt på specialiseret rehabilitering og genoptræning samt dele af avanceret genoptræning (6,85 mio. kr.) og patientrettet forebyggelse (5,35 mio. kr.).

Specialiseret rehabilitering og genoptræning samt dele af avanceret genoptræning
Udgiften til specialiseret rehabilitering afholdes på politikområde 19 ”Medfinansiering af sundhedsvæsenet”.

Sygehusene varetager i dag den specialiserede genoptræning. Med sundhedsreformen overgår myndigheds- og finansieringsansvaret også til regionen. Finansieringen sker i dag via aktivitetsbestemt medfinansiering, som bortfalder på politikområde 19 ”Medfinansiering af sundhedsvæsenet”.

Med forårsaftalen 2025 blev det præciseret at opgaveflytningen på dele af den avancerede genoptræning omfatter den mest komplekse del af den avancerede genoptræning. Udgiften omhandler fem forløb med den i forårsaftalens bilag 4 angivne takst på 36.000 kr. i alt 0,180 mio. kr. Udgiften til avanceret genoptræning afholdes på politikområde 13.02 ”Sundhedscentret”.

Genoptræning på de midlertidige pladser efter Sundhedslovens §140

Med de regionale sundheds- og omsorgspladser, får regionen ansvar for at levere genoptræning efter Sundhedslovens §140 på disse. Den nuværende genoptræning på Center for Korttidspladser (CFK) leveres af ergoterapeuter og fysioterapeuter ansat i Træningsenheden. I 2025 leverede Træningsenheden 127 genoptræningsplaner på CFK. Den

samlede udgift er 0,460 mio. kr. Udgiften til genoptræning på de midlertidige pladser efter Sundhedslovens §140 afholdes på politikområde 13.02 ”Sundhedscentret”.

Patientrettet forebyggelse (§ 119, stk. 3 i sundhedsloven)

På baggrund af aktivitetsniveau i 2023, vurderes 51,4 pct. af Forebyggelsesenhedens indsats at være patientrettet forebyggelse, de resterende 48,6 pct., omfatter den borgerrettede forebyggelse. Udgiften til den patientrettede forebyggelse er beregnet til 4,3 mio. kr. inkl. overhead.

Børn, Uddannelse og Sundheds andel af reduktionen i bloktilskuddet medfører et underskud på 4,132 mio. kr. Hvis reduktionen skal finansieres indenfor Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget, vil det påvirke serviceniveauet. Forvaltningen bemærker desuden, at betjeningen af Sundhedsrådet vil være en væsentlig administrativ opgave.

Ændring i udligning

Den kommunale udligningsordning vil blive reduceret, da kommunernes samlede udgiftsbehov er lavere på baggrund af opgavebortfald i forbindelse sundhedsreformen. Reduktionen i udligning vil samlet for Sønderborg Kommune være i omegnen af 56 mio. kr. gældende for 2027.

Kommunal medfinansiering

Udover opgaveflytningen medfører sundhedsreformen en afvikling af den kommunale medfinansiering. Det betyder, at kommunernes delvise betaling for indlæggelse af kommunens borgere på regionernes hospitaler bortfalder. Det vil med nuværende estimater give Sønderborg Kommune en tilbageførsel på ca. 76 mio. kr.

Forvaltningerne Børn, Uddannelse og Sundhed samt Omsorg og Udvikling vurderer, at der er en samlet budgetudfordring på 8,907 mio. kr. inden for nuværende budgetramme for at sat holde det nuværende serviceniveauet. Forvaltningen tilkendegiver, at de pågældende forvaltninger tilføres det endelige budgetbeløb ved budgetlægningen for 2027.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser. Den endelige budgetudfordring vurderes ved budgetlægningen 2027-2029, når konsekvenserne af økonomiaftalen kendes.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Taget til efterretning.

Punkt 9: 9. Orientering om status på delingsaftalen vedrørende rehabilitering på specialiseret niveau og dele af den avancerede genoptræning

26/279

Sagsresumé

Med Sundhedsreformen flyttes en række opgaver fra kommuner til regionen. Herunder rehabilitering på specialiseret niveau, specialiseret genoptræning og den mest specialiserede del af den avancerede genoptræning. Kommunen skal udarbejde en delingsaftale der beskriver hvad der overdrages og hvordan. Opgaveoverdragelsen har til formål at sikre høj kvalitet i opgaver som kræver specialistviden, hvor det, grundet det lave antal årlige forløb kan være svært for kommunerne at opretholde et bæredygtigt tilbud.

Opgaveoverdragelsen af rehabilitering på specialiseret niveau, specialiseret genoptræning og den mest specialiserede del af den avancerede genoptræning har økonomiske konsekvenser for Sønderborg Kommune i form af en DUT-regulering på 6,85 mio. kr.

Delingsaftalen skal fremlægges for Region Syddanmark senest 1. maj. Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget orienteres med denne sag om det igangværende arbejde med delingsaftalen. Delingsaftalen fremlægges til godkendelse i Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget, Økonomi- og Strategiudvalget og Byrådet i marts 2026.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til ”Aftale om Sundhedsreform 2024” skal kommunerne overdrage en række opgaver til regionerne vedrørende rehabilitering på specialiseret niveau, og dele af den avancerede genoptræning. Disse opgaver kræver specialistviden for at sikre en høj kvalitet men har et lille patientgrundlag, som gør, at det for nogle kommuner kan være svært at sikre en bæredygtig opgaveløsning. Delingsaftalen er kommunens oplæg til rammer og vilkår i forbindelse med opgaveoverdragelsen, men i udarbejdelsen af den, er der en dialog med Sygehus Sønderjylland. Delingsaftalen skal beskrive hvordan og hvilke aktiver og passiver der overgår fra kommune til region, samt hvilke rettigheder og pligter der er forbundet hermed. Overførslen har hjemmel i Lov om overgangen til en ny sundhedsstruktur(overgangsloven) og et udkast hertil skal fremlægges for Region Syddanmark senest 1. maj. Herefter har region og kommune sammen 2 måneder til eventuel forhandling om indholdet. Senest 1. juli skal delingsaftalen være politisk godkendt af Region Syddanmark. Hvis ikke enighed kan opnås og aftalen ikke godkendes, overgår sagsbehandlingen til delingsrådet, som træffer beslutning senest 1.oktober 2026.

Delingsaftalen træder i kraft den 1. januar 2027. Aftalens form bliver i form af et såkaldt bodelingsdokument, hvortil den overordnede skabelon er udarbejdet af Kommunernes Landsforening.

Økonomiske konsekvenser:

Opgaveflytningen finansieres via en DUT-regulering. Samlet set beløber opgaveflytningen for specialiseret rehabilitering, specialiseret genoptræning og avanceret specialiseret genoptræning sig til 6,85 mio. kr. Heri er også indeholdt den udgift der er forbundet med opgaveflytningen af den genoptræning som finder sted på Center For Korttidspladser, og som indgår i den delingsaftale som udarbejdes herfor.

Proces for politisk behandling:

Med denne sag orienteres Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget om det igangværende arbejde med delingsaftalen. Delingsaftalen skal forelægges Region Syddanmark senest d. 1. maj 2026, forinden skal den godkendes i henholdsvis Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget, Økonomi- og strategiudvalget og Byrådet, hvilket betyder at det endelige udkast forelægges i marts 2026.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Taget til efterretning.

Punkt 10: 10. Orientering om horisontal samarbejdsaftale vedrørende patientrettet forebyggelse

26/604

Sagsresumé

Sundhedsreformen flytter ansvaret for patientrettet forebyggelse fra kommunerne til regionerne. For at fastholde lokale og ensartede tilbud arbejder Sønderborg Kommune og Sygehus Sønderjylland på en horisontal samarbejdsaftale vedrørende patientrettet forebyggelse. Aftalen skal blandt andet sikre lokale og sammenhængende forebyggelsestilbud.

Regionen får myndighedsansvaret, mens kommunen fortsat leverer indsatsen. Aftalen består af et hoveddokument med faste rammer og bilagsmateriale, der løbende kan tilpasses lovgivning og nationale anbefalinger, herunder den kommende Folkesundhedslov.

Region Syddanmark finansierer indsatsen med en ramme på ca. 4,5 mio. kr. årligt. Kommunen skal fremlægge en kapacitetsplan og rapportere kvartalsvis om aktivitet og udgifter. Sundhedsrådet behandler aftalen den 27. februar, og endelig politisk godkendelse sker i marts. Aftalen skal være vedtaget senest 1. april 2026 og træder i kraft 1. januar 2027.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget orienteres om arbejdet med at udarbejde en horisontal samarbejdsaftale mellem Sygehus Sønderjylland og Sønderborg Kommune om patientrettet forebyggelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Som en del af Sundhedsreformen, som blev besluttet af Regeringen i 2024, overgår ansvaret for patientrettet forebyggelse fra kommunerne til regionerne. For at sikre, at borgerne fortsat har adgang til forebyggelsestilbud tæt på hjemmet, samtidig med at tilbuddene harmoniseres og tilpasses nationale standarder bliver der udarbejdet en horisontal samarbejdsaftale mellem Sønderborg Kommune og Sygehus Sønderjylland. Aftalen skal sikre sammenhængende forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom, harmonisering af tilbud på tværs af regionen og en faglig og økonomisk bæredygtig løsning.

Siden efteråret 2025 har Sønderborg Kommune og Sygehus Sønderjylland været i dialog om indholdet i en kommende samarbejdsaftale. Der er enighed om de overordnede målsætninger, som blandt andet handler om at forebygge forværring af sygdom, reducere indlæggelser og styrke borgernes egenomsorg. Aftalen vil bygge på kommunens erfaring med forebyggelsestilbud tæt på borgerne og sygehusets specialistviden. Med implementeringen af Sundhedsreformen får Regionens myndighedsansvaret for den patientrettede forebyggelse, mens kommunen, med indgåelse af en horisontal samarbejdsaftale, fortsat skal varetage opgaven i praksis.

Aftalens form bliver et overordnet aftaledokument, som fastlægger rammer og principper. Denne del kan, som udgangspunkt, ikke ændres. Dette dokument bliver suppleret af bilag, der kan blive justeret løbende, så aftalen kan blive tilpasset ændringer i lovgivning, kvalitetsstandarder og nationale anbefalinger og den nye Folkesundhedslov, som forventes i efteråret 2026. På den måde sikres, at borgerne får tilbud, der lever op til gældende retningslinjer. Sønderborg Kommune og Sygehus Sønderjylland arbejder på et udkast til aftalen som tager afsæt i nationale krav og

kvalitetsstandarder samt i de lokale behov. Der er fortsat detaljer, der er under afklaring, herunder finansieringsmodellen og den konkrete monitorering af indsatsen. Disse drøftelser forventes at blive afsluttet i løbet af januar og februar.

Økonomi

Region Syddanmark kommer til at finansiere opgaven inden for en fast økonomisk ramme, som dækker de udgifter, kommunen har til at levere patientrettet forebyggelse i henhold til aftalen. Rammen er beregnet til 4,3 mio. kr. årligt. Kommunen skal årligt fremlægge en kapacitetsplan, som beskriver medarbejderressourcer, antal og typer af tilbud samt lokationer. Derudover vil der være en kvartalsvis monitorering af kapaciteten. Kommunen forpligter sig til at udnytte den eksisterende kapacitet bedst muligt og sikre en hensigtsmæssig fordeling af ydelserne.

Proces for politisk behandling

Med denne sag orienteres Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget om status og indhold i aftalen. Den 27. februar skal Sundhedsrådet i Sønderjylland godkende aftalen.

I marts følger den endelige politiske behandling, hvor Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget, Regionsrådet og Byrådet skal godkende aftalen. Aftalen skal senest være politisk behandlet den 1. april 2026 for at den kan træde i kraft den 1. januar 2027.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Taget til efterretning.

Punkt 11: 11. Orientering om publikationen "Et godt og langt liv - Folkesundhed i fokus 2026"

25/22057

Sagsresumé

Statens Institut for Folkesundhed har udgivet publikationen Et godt og langt liv – Folkesundhed i fokus 2026, som peger på centrale udfordringer og udviklingstendenser i den danske folkesundhed.

Årets tema er ulighed i sundhed, som fortsat er markant trods mange års fokus på området. Særligt fremhæves børn i fattigdom, personer med udviklingshandicap, og socialt udsatte borgere som værende særligt udsatte målgrupper i forhold til ulighed i sundhed.

Publikationen peger på de områder, der kræver opmærksomhed fra beslutningstagere og fagpersoner på både nationalt, regionalt og kommunalt niveau. Publikationen understreger behovet for helhedsorienterede, tværsektorielle indsatser og strukturel forebyggelse. Dette understøtter Sønderborg Kommunes sundhedspolitik 2023 - 2026 "Mod på mere sundhed" som også adresserer de udfordringer som fremgår af rapporten.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget orienteres om publikationens hovedbudskaber.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Statens Institut for Folkesundhed har udgivet publikationen Et godt og langt liv – Folkesundhed i fokus 2026. Det er første udgave i en årlig serie, der giver et aktuelt billede af folkesundheden i Danmark. Publikationen bygger på forskningsbaseret viden og data fra nationale sundhedsprofiler og større undersøgelser. Formålet er at skabe opmærksomhed om de mest presserende sundhedsudfordringer og kvalificere politiske og faglige diskussioner.

Årets tema er ulighed i sundhed, som går på tværs af alle aldersgrupper. Publikationen dokumenterer, at uligheden er markant og stort set uændret trods mange års indsats.

Tre grupper fremhæves som særligt udsatte:

- Børn, der vokser op i fattigdom
- Personer med udviklingshandicap
- Socialt udsatte borgere

Derudover peger publikationen på, at risikofaktorer ofte optræder samtidigt og ophobes hos socialt udsatte grupper, hvilket understreger behovet for helhedsorienterede og tværsektorielle indsatser. Strukturel forebyggelse og politiske rammevilkår fremhæves som centrale for at mindske ulighed og styrke folkesundheden. Udgivelsen skal ses i sammenhæng med, at en ny folkesundhedslov forventes vedtaget i efteråret 2026, hvilket vil få stor betydning for kommunernes forebyggelsesarbejde.

Sønderborg Kommunes sundhedspolitik Mod på mere sundhed 2023-2026 adresserer netop de udfordringer, som publikationen fremhæver. Politikken har som overordnet mål at gøre sunde valg nemmere for alle borgere uanset

livsvilkår og at reducere social ulighed i sundhed gennem tidlige, forebyggende indsatser og strukturelle rammer.

Indsatserne omfatter:

- Tidlig forebyggelse via sundhedspleje og indsatser i dagtilbud og skoler
- Mental sundhed og røgfri miljøer i skoler og ungdomsuddannelser
- Forebyggende hjemmebesøg og sociale tilbud for ældre borgere
- Tværsektorielt samarbejde med region, foreninger og civilsamfund
- Strukturel forebyggelse gennem rammevilkår som røgfri skoletid og arbejdstid, tilgængelige idræts- og kulturtilbud samt partnerskaber om mental sundhed og tobaksforebyggelse

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget orienteres om publikationen for at give udvalget et strategisk afsæt for kommende drøftelser af, hvordan kommunens sundhedspolitik og kommende indsatser kan understøtte de nationale anbefalinger og bidrage til at reducere ulighed i sundhed.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Taget til efterretning.

Bilag

et_godt_og_langt_liv_2026

Punkt 12: 12. Orientering om Danmarksmesterskaberne i indendørs OMBOLD-fodbold den 12. marts 2026

22/7799

Sagsresumé

Den 12. marts 2026 åbnes dørene i Humlehøj-hallerne til de danske mesterskaber i indendørs OMBOLD-fodbold. Danmarksmesterskaberne samler over 200 deltagere, trænere, frivillige og tilskuere til en helt særlig fodboldfest, hvor alle, uanset livssituation, kan blive en del af fællesskabet.

Forvaltningerne Omsorg og Udvikling, Kultur og Erhverv og Børn, Uddannelse og Sundhed vil i samarbejde med OMBOLD og Sønderborg Boldklub arrangere og afholde Danmarksmesterskabet.

OMBOLD-fodbold og det kommende Danmarksmesterskab understøtter implementeringen af Sønderborg Kommunes Socialpolitik 2025-2028, med særligt fokus på Fællesskaber og Sundhed og Trivsel. Danmarksmesterskabet understøtter desuden Byrådets Vision om et Godt liv.

Idræts- og Fritidsudvalget, Social-, Senior- og Handicapudvalget, Handicaprådet og Udsattesamrådet orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

OMBOLD er en NGO, der arbejder med gedefodbold som fællesskabende aktivitet for socialt udsatte borgere i hjemløshed, misbrug og/eller psykisk sårbarhed. Sønderborg Kommune har siden 2022 samarbejdet med OMBOLD og Sønderborg Boldklub om at skabe inkluderende og trygge idrætstilbud for mennesker der normalt ikke finder vejen ud i en fodboldklub.

Samarbejdet om inkluderende fodboldfællesskaber for mennesker i hjemløshed, misbrug og/eller psykisk sårbarhed har resulteret i et fast OMBOLD-hold i Sønderborg Boldklub, et Jysk Mesterskab i 2023 og 5 lokale stævner.

Danmarksmesterskabet den 12. marts 2026 afholdes i Humlehøj-hallerne i tidsrummet kl. 11-16. Det forventes, at 20-24 hold stiller op i turneringen med op mod 150 spillere. Mesterskabet afvikles på to baner i Hal 1.

Ud over OMBOLD og Sønderborg Boldklub, så vil Sønderborg Kommune samarbejde med Frelsens Hær om frivillige hjælpere på dagen. Den beskyttede beskæftigelse SAABU står for at lave frokost, kaffe og kage til alle deltagere.

Til OMBOLD-mesterskaber i Sønderborg er der tradition for, at Byrådet stiller med et hold til en showkamp mod de lokale spillere. Ud over at være et samlende og festligt arrangement, skal Danmarksmesterskabet understøtte at flere mennesker i udsatte positioner finder vejen ud til det lokale OMBOLD hold i Sønderborg Boldklub.

Afholdelse af Danmarksmesterskaberne i OMBOLD understøtter Sønderborg Kommunes Socialpolitik 2025-2028 og har særligt fokus på Fællesskaber og Sundhed og Trivsel.

Danmarksmesterskabet understøtter også Sønderborg Kommunes Sundhedspolitik 2023-2026 med målet om, at flere skal være fysisk aktive i hverdagen, samt et fokus på at styrke samarbejdet med de lokale frivillige foreninger og understøtte tilbud om fysisk aktivitet med særligt fokus på borgere i sårbare situationer.

Idræts- og Fritidsudvalget, Social-, Senior- og Handicapudvalget, Handicaprådet og Udsattesamrådet orienteres.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Taget til efterretning.

Punkt 13: 13. Orientering om handleplanen for den Kommunale Ungeindsats (KUI): Flere unge i job og uddannelse 2025–2030

24/9816

Sagsresumé

Byrådet vedtog i oktober 2024 en ny lokal vision for den kommunale ungeindsats i Sønderborg Kommune, som udmøntes i handleplanen ”Flere unge i job eller uddannelse” 2025-2030.

Visionen og handleplanen tager afsæt i det landspolitiske mål om at nedbringe andelen af unge under 25 år uden tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarked. For at styrke udviklingen og understøtte målsætningen om, at flere unge opnår varig tilknytning til job eller uddannelse, er der identificeret behov for at etablere to nye tværfaglige og håndholdte indsatser: Jobvejen og Boost.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Lov om kommunal ungeindsats (KUI) blev vedtaget som følge af aftalen ”Bedre veje til uddannelse og job” fra 2017. Loven forpligter kommunerne til at etablere en sammenhængende indsats for unge under 25 år med behov for støtte til uddannelse eller job.

I oktober 2024 godkendte Byrådet en ny lokal vision for arbejdet med den kommunale ungeindsats. Visionen blev til på baggrund af drøftelser på et fællesseminar i juni 2024 for Arbejdsmarkedsudvalget, Børne- og Uddannelsesudvalget samt Social-, Senior- og Handicapudvalget, hvor resultaterne af eksterne analyser af ungeområdet i Sønderborg Kommune blev præsenteret og drøftet.

Med den nye vision og de tilhørende pejlemærker blev der sat fokus på at styrke det tværfaglige samarbejde omkring de unge med det mål, at flere unge er i enten uddannelse eller job. Det landspolitiske måltal 2, som fastslår, at andelen af unge under 25 år uden tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet skal være halveret i 2030 – udgør det overordnede styringsmål for KUI-indsatsen i Sønderborg Kommune.

For at sikre udmøntningen af den nye vision og pejlemærker er der udarbejdet en handleplan, ”Flere unge i job og uddannelse” 2025-2030. Handleplanen bygger videre på de eksisterende indsatser på tværs af de tre forvaltningsområder, som har bidraget til at nedbringe antallet af unge, som ikke er i job eller uddannelse.

For at styrke udviklingen og understøtte målet om, at flere unge kommer i job eller uddannelse, er der vurderet behov for at etablere to nye tværfaglige og håndholdte indsatser. Handleplanen introducerer derfor to nye tiltag:

Tiltag 1: ”Jobvejen”

Jobvejen støtter unge, der har udfordringer i skolen med at få et fritidsjob. I et tæt samarbejde med lokale virksomheder tilbyder et tværfagligt team af medarbejdere fra uddannelses- og beskæftigelsesområdet de unge en håndholdt støtte til at finde og fastholde et fritidsjob. Målet er at styrke deres tilknytning til arbejdsmarkedet med henblik på at fastholde dem i enten job eller uddannelse.

Tiltag 2: ”Boost”

Boost afprøver en ny tværfaglig samarbejdsform i KUI-indsatsen. Et team bestående af medarbejdere fra uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet arbejder tværgående og helhedsorienteret. Målgruppen er unge i alderen 15 til 20 år med komplekse og forskellige udfordringer, som ikke er i job eller uddannelse. De unge får en håndholdt og individuelt tilpasset indsats med fokus på fællesskaber, struktur og en aktiv hverdag enten i virksomheder, på uddannelsesinstitutioner eller i ungemiljøer. Målet er, at de unge kommer i job eller uddannelse.

De to nye tiltag i den kommunale ungeindsats - Boost og Jobvejen - er fortsat i opstartsfasen.

Jobvejen startede i august 2025 og forvaltningerne samarbejder aktuelt med 20 unge i alderen 15–17 år. Af disse er 10 unge startet i fritids- eller deltidsjob. I alt har 31 unge været tilknyttet indsatsen.

Boost startede i oktober 2025 og forvaltningerne samarbejder aktuelt med 23 unge uden tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarked. Indsatsen har indtil videre resulteret i at 3 unge er startet i job eller uddannelse.

De to tiltag vil i første omgang blive organiseret som en prøvehandling fra 2. halvår 2025 til 2028. I 2. halvår 2028 vil der foreligge en midtvejsevaluering af de to tiltag og deres forventede effekt. Viser evalueringen, at de to tiltag har haft den forventede effekt og dermed lavere udgifter, lægges der op til at indsatserne gøres permanente.

Den kommunale ungeindsats i Sønderborg Kommune er et fælles resultatområde og forvaltningen udarbejder to gange årligt en fælles ledelsesinformation til de ansvarlige fagudvalg.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Flere unge i job og uddannelse 2025-2030 – udmøntning af den kommunale ungeindsats_2025

Politisk godkendt vision for den kommunale ungeindsats (KUI)_2024

Punkt 14: 14. Orientering om ledelsesinformation ultimo 2025 pr. 19. januar 2026

25/2484

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

På nuværende tidspunkt forventes der, for områderne under Sundhedsudvalgets område en samlet afvigelse på ca. 6,7 mio. kr. i mindre forbrug, fordelt på politikområde 13 med ca. 5,0 mio. kr., samt politikområde 19 med ca. 1,7 mio. kr.

Der kan ligeledes oplyses, at der forventes et merforbrug på 0,4 mio. kr. på Sundhedsudvalgets områder under Økonomiudvalget. Forvaltningens samlede resultat under Økonomiudvalgets område viser et samlet mindre forbrug på 0,2 mio. kr.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Status på drift

Forvaltningen forventer på nuværende tidspunkt et samlet mindre forbrug på Sundhedsudvalgets område på 6,7 mio. kr., hvoraf bindende aftaler på 1,4 mio. kr. skal overføres til 2026.

Politikområde 13 Sundhed og Forebyggelse

Politikområde 13 Sundhed og Forebyggelse viser ultimo december et forbrug på 100,9 mio. kr. svarende til 94,6 % af det korrigerede budget.

Forvaltningens vurdering er på nuværende tidspunkt et mindre forbrug på ca. 5,0 mio. kr. på politikområdet, heraf ca. 1,4 mio. kr. vedr. bindende aftaler, som skal overføres til 2026.

Mindre forbruget består af ikke disponeret budget på 13.01 på 0,4 mio. kr., et forventet mindre forbrug på 3,4 mio. kr. på 13.02 Sundhedscentrets samlede budgetramme, samt 1,2 mio. kr. på 13.18 sundhed fællesområde.

De bindende aftaler omfatter DUT midler vedr. Kræftplan V 0,3 mio. kr., videreførelse af Kultur på recept jf. Sundhedsudvalgets beslutning i oktober 0,1 mio. kr., restbudget vedr. forundersøgelse Sundhedshus Sønderborg 0,2 mio. kr. samt 0,8 mio. kr. vedr. uafsluttede renoveringsarbejder i Sundhedscentret.

Politikområde 19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet

Politikområde 19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet viser ultimo december et forbrug på 418,9 mio. kr. svarende til 99,5 % af det korrigerede budget.

Forvaltningen forventer et budget i balance med en afvigelse på 1,7 mio. kr. i mindre forbrug svarende til en forbrugsprocent på 99,6%

Sundhedsudvalgets områder under Økonomiudvalget

Sundhedsudvalgets områder under Økonomiudvalget viser ultimo december et forbrug på 12,5 mio. kr. svarende til 103 % af det korrigerede budget.

Der forventes et merforbrug på 0,4 mio. kr. på Sundhedsudvalgets områder under Økonomiudvalget. Forvaltningens samlede resultat under Økonomiudvalgets område viser et samlet mindre forbrug på 0,2 mio. kr.

Status på anlæg

Status for de enkelte anlægsprojekter fremgår af bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Ledelsesinformation drift ultimo 2025 pr. 19. januar 2026

Ledelsesinformation anlæg ultimo 2025 pr. 19. januar 2026

Punkt 15: 15. Generel orientering

26/1058

Sagsresumé

- Velfærdsalliancen – status pr. december 2025
- Fællesskabskoret (Sundhedskor) er udvidet med 1. halvår 2026
- Rinkenæs Børneunivers deltager i projekt BIO-STREAMS
- Sundhedshus Augustenborg
- Tilbage melding fra Sundhedsråd Sønderjylland

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge-, og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 04-02-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Velfærdsalliancen - Status december 2025

Punkt 16: Lukket: 16. Underskriftsside - (Lukket punkt)

26/1057